

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

1. Self-directed Learning voor Basic Life Support (reanimatie)

Antoin Dolphijn
Laerdal Opleiding

Ontwikkel je vaardigheden en vergroot je zelfvertrouwen in levensreddende technieken met de unieke workshop "Self-directed Learning voor Basic Life Support (reanimeren)." In deze interactieve sessie leer je niet alleen de essentiële BLS-technieken, maar ook hoe je zelfstandig kunt leren en jezelf kunt verbeteren.

De inhoud van deze workshop is bijzonder relevant voor docenten. Door de nieuwste inzichten en technieken op het gebied van reanimatie te integreren in je lesprogramma, kun je je studenten beter voorbereiden op levensreddende situaties.

Literatuur

- <https://learningrqi.com/>

Internet

- [Verbetering van de reanimatiekwaliteit \(RQI\) | Laerdal Medical](#)

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

2. Duurzame Zorg en Planetaire Gezondheid in het HGZO

Marlies Pepers

Hogeschool Saxion, Academie GezondheidsZorg, opleidingen Verpleegkunde en Gezondheid&Technologie

Ontdek hoe je als docent duurzame zorg en planetaire gezondheid kunt integreren in je curriculum, geheel in lijn met het opleidingsprofiel Bachelor of Nursing 2030.

In deze interactieve workshop leer je van de praktijkervaringen van de verpleegkundeopleiding van Hogeschool Saxion en krijg je concrete tips en best practices aangereikt om zelf aan de slag te gaan. Duurzaamheid in de zorg is geen toekomstmuziek; het is nú relevant en noodzakelijk, ook binnen het Hoger Gezondheidszorg Onderwijs (HGZO).

Wat kun je verwachten?

- Best practices van Hogeschool Saxion: Hoe Saxion het verpleegkundig curriculum heeft aangepast en wat jij daarvan kunt leren.
- Praktische tips en tricks: Direct toepasbare strategieën om duurzame zorg in jouw onderwijs te verwerken.
- Bewustwordingsmodule van EUVECA: Samen doorlopen we een korte module waarin we de patiëntreis volgen vanuit een duurzaam perspectief, waardoor je duurzaamheid zeer breed leert benaderen.

Waarom is dit relevant?

Deze workshop biedt je handvatten om in te spelen op de ontwikkelingen binnen het HGZO-onderwijs, zoals de verschuiving naar meer aandacht voor duurzame zorg en planetaire gezondheid. Door deze kennis en tools mee te nemen, help je jouw studenten zich voor te bereiden op hun rol als toekomstbestendige duurzame zorgprofessionals.

Literatuur

- Pepers, M., & Brouwer, A. (2024). Verpleegkundig kompas op groen: Word de duurzame verpleegkundige van de toekomst en ontdek de kracht van planetaire gezondheid en duurzame zorg als uw basis. *Nurse Academy O&T*, (3).
- Brouwer, A., & Pepers, M. (2024). *Jouw verpleegkundige invloed op planetaire gezondheid*. ISBN 978946817744

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

Internet

- www.saxion.nl/nieuws/2024/mei/saxion-verbint-zich-als-eerste-zorgopleider-aan-duurzame-green-deal
- www.deduurzameverpleegkundige.nl
- www.euveca.eu

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

3. Blended learning in hoger onderwijs; ontwerp die slimme mix voor succesvol (flexibel) leren

*Linda van Keulen, Wilma Meijer, Charina van den Boogaard
NHL Stenden, Academie Gezondheid en Welzijn, afdeling Verpleegkunde flexibele deeltijd*

Blended learning is een opkomende onderwijsbenadering die fysieke lessen combineert met online leren (Last & Jongen, 2021). Dit zorgt voor een complete leerervaring waarbij studenten actiever betrokken worden en meer flexibiliteit krijgen in waar, wanneer en in welk tempo ze leren.

Binnen NHL Stenden Hogeschool wordt het onderwijsconcept Design Based Education gehanteerd, waarin studenten oplossingsgericht werken aan complexe vraagstukken uit de praktijk (NHL Stenden, z.d.). Blended learning helpt studenten hun leerproces zo optimaal mogelijk te doorlopen tijdens het werken aan deze complexe vraagstukken uit de praktijk.

De flexibele deeltijdopleiding Verpleegkunde heeft een instrument ontwikkeld om blended learning te integreren in het onderwijs. In deze workshop krijgen de deelnemers op inspirerende wijze inzicht in hoe dit is gegaan binnen deze opleiding. Daarnaast zullen de deelnemers zelf ervaren op speelse en effectieve wijze hoe het is om blended onderwijs te ontwikkelen, met behulp van het Blended Learning Design Game (Center for Teaching and Learning NHL Stenden, z.d.).

Raak geïnspireerd en krijg handvatten om mee te nemen in je eigen onderwijspraktijk!

Literatuur

- Center for Teaching and Learning NHL Stenden. (z.d.). *Blended learning design game*. NHL Stenden.
- Last, B. & Jongen, S. (2021). *Blended learning en onderwijsontwerp. Van theorie naar praktijk*. Boom.

Internet

- NHL Stenden. (z.d.). *Ons onderwijssysteem*. Geraadpleegd op 1 oktober 2024 van <https://www.nhlstenden.com/studeren-bij-nhl-stenden/over-ons-onderwijssysteem>

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

4. Klinisch redeneren voor studenten verpleegkunde op stage, 'evidence informed'

Jettie Vreugdenhil

Amsterdam UMC/Amstel Academie, Amsterdam UMC/Onderzoek van Onderwijs locatie VUmc, Praktijkopleiding verpleegkunde

MBOV- en HBOV-studenten lopen al vanaf jaar 1 stage. Het leren klinisch redeneren is een belangrijk stageleerdoel, onder meer om patiënten die risico lopen op verslechtering te kunnen identificeren. Voor klinisch redeneren is medische en verpleegkundige kennis een voorwaarde. Voor het *leren* redeneren is praktijkervaring nodig (1), leren van patiënten en ervaren dat elke patiënt anders is. Kennisstructuren in het geheugen, samenwerkend redeneren, het uitspreken en bespreken van bevindingen spelen bij leren een belangrijke rol. In deze workshop worden de belangrijkste aanknopingspunten van het promotieonderzoek (2) over klinisch redeneren voor verpleegkundestudenten in de praktijk uitgelegd. We hebben onderzoek uitgevoerd om geïnformeerd praktijkonderwijs te ontwerpen: doel, inhoud, werkvorm en evaluatie. Kennis delen wordt afgewisseld met inzicht-gevende oefeningen: activeer je geheugen, zoek de verschillen, zet ervaring om in woorden. Een methode om studenten te begeleiden wordt gepresenteerd en bediscussieerd. Klinisch redeneren in de praktijk is een uitdaging om te leren èn voor werkbegeleiders om te begeleiden (3). Empirische kennis over redeneren van ervaren verpleegkundigen en artsen (4, 5) kan werkbegeleiders en praktijkopleiders handvatten bieden bij het begeleiden van studenten.

De workshop is ook voor de HGZO docent interessant, omdat studenten baat hebben bij een goede aansluiting van theorie- en praktijkonderwijs (transfer). De workshop sluit aan bij de ontwikkeling onderwijs op evidence te baseren.

Literatuur

1. Schuwirth L. Can clinical reasoning be taught or can it only be learned? *Med Educ.* 2002;36:695-6.
2. Vreugdenhil J. How to train clinical reasoning in nursing students. *Actionable knowledge.* Amsterdam: Vrije Universiteit Amsterdam; 2024.
3. Hosseinzadeh T, Tabrizi KN, Fallahi-Khoshknab M, Khankeh H, Shokooh F. Barriers to the Development of Clinical Reasoning Skills among Coronary Care Nurses: A Qualitative Study. *Iranian journal of nursing and midwifery research.* 2022;27(6):567-74.
4. Custers EJFM. Thirty years of illness scripts: Theoretical origins and practical applications. *Med Teach.* 2015;37(5):457-62.
5. Huesmann L, Sudacka M, Durning SJ, Georg C, Huwendiek S, Kononowicz AA, et al. Clinical reasoning: What do nurses, physicians, and students reason about. *J Interprof Care.* 2023;37(6):990-8.

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

5. Activerend Hoger Zorgonderwijs

*Renske Aartsen, Roxanne de Vreede, Christel Haasnoot
Hogeschool van Amsterdam, Faculteit Gezondheid, Sport en Beweging, team Onderwijs en
Onderzoek*

Van uitgebreide hoorcolleges naar onderwijs waarbij de student actief betrokken is bij onderwijsactiviteiten. Het is een ontwikkeling die we de laatste jaren steeds meer terugzien. Toch kan het lastig zijn om tijdens lessen het zweet op de juiste ruggen te krijgen, namelijk op die van de studenten en niet die van de docent.

In deze workshop gaan we in op twee pijlers waar het actief leren bij de student op steunt: zelfregulatie en samenwerking. Pas wanneer deze pijlers bij de student stevig staan, zul je merken dat activerende werkvormen goed tot hun recht komen. Daarom ga je analyseren wat jouw studenten op deze twee gebieden kunnen. Vervolgens ga je aan de slag met het aanbrengen van structuur in werkvormen, om zo het zelfregulerend vermogen en de samenwerkingsvaardigheden van studenten te ondersteunen. Je kunt hierbij veel tips en tricks verwachten.

Het doel van deze workshop is dat je meer grip krijgt op activerend onderwijs, waardoor het niet iets is wat je overkomt, maar iets is wat je naar je eigen hand kunt zetten.

Literatuur

- Last, B., & Sprakel, T. (2024). *Chatten met Napoleon* (2^e herziene editie). Boom Uitgevers Amsterdam.
- Peeters, W., & Maij, D. (2021). *33 tips voor hbo-didactiek*. Boom Uitgevers Amsterdam.
- Van den Bergh, L., & Ros, A. (2021). *Begeleiden van actief leren: Theorie en praktijk van zelfsturing en samenwerking*. Uitgeverij Coutinho.

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

6. Mensgericht ontwerpen in de zorg: inclusiviteit vergt creativiteit

Job van 't Veer

NHL Stenden Hogeschool, Academie Gezondheid en Welzijn (HBO Verpleegkunde, Arts Therapies)

Sinds de lancering van het boek 'Ontwerpen voor Zorg en Welzijn' in 2020 wordt mensgericht ontwerpen bij veel (hbo-)zorgopleidingen ingezet. Al bij meer dan 50 opleidingen ondersteunt het studenten om op een meer creatieve wijze te werken aan hun projecten in de praktijk; bijvoorbeeld in een minor, maar vooral in de afstudeerfase. Een ontwerpgerichte werkwijze geeft de (toekomstige) zorgprofessional concrete handvatten om een actieve rol te spelen in de grote ontwikkelingen die gaande zijn in de zorg. Een belangrijke uitdaging is wel om daarbij ook de zorgvrager zelf een stem te geven. In de zorg heb je bijna altijd rekening te houden met de uiteenlopende kenmerken van je - vaak kwetsbare- doelgroep. En het vergt dan de nodige creativiteit als innovatieve zorgprofessional om je werkwijze daar goed op aan te passen. Nu ontwerpgericht onderzoek steeds breder wordt ingezet in het hoger zorgonderwijs, ontstaan er meer mooie praktijkvoorbeelden waarin mensen met bijvoorbeeld dementie, een visuele beperking of lichtverstandelijke beperking, actief participeren om de zorg te verbeteren.

Aan de hand van enkele praktijkvoorbeelden maak je in deze sessie actief kennis met enkele creatieve ontwerpmethoden die het werken met kwetsbare doelgroepen kan verrijken. Je leert hoe je deze methoden in de praktijk kunt inzetten: Waarop pas je je voorbereiding en uitvoering aan? Wat vergt dit van jou als toekomstig 'inclusieve ontwerper'? Hoe kun je dit als begeleidend docent blijven stimuleren? We bespreken de inzichten die zijn opgedaan in het 'hands-on' onderdeel, en hoe dit is te vertalen naar de eigen onderwijspraktijk.

Literatuur

- Van 't Veer., Wouters, E., Veeger, M., & Van Der Lugt, R. (2020). *Ontwerpen voor zorg en welzijn*. Bussum: Coutinho.

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

7. Niet alleen op de wereld met VITALIS: transdisciplinair opleiden rondom preventieve leefstijl bij ouderen

Canan Ziylan, collega('s), VITALIS-consortium

*Hogeschool Rotterdam
Haagse Hogeschool
Hogeschool Inholland
HAN University of Applied Sciences
Hogeschool Utrecht*

*Opleiding of afdeling:
Verpleegkunde
Diëtetiek
Fysiotherapie
Social Work
Sportkunde*

Tijdens deze workshop delen we de opbrengsten van het ZonMw-project VITALIS (2022-2025), dat is gericht op het ontwikkelen van transdisciplinair onderwijs rond voeding, beweging, ontspanning en sociaal welzijn van ouderen. In dit project beogen we een verbetering in de attitude, kennis en vaardigheden ten aanzien van de integrale preventie van ondervoeding bij senioren, van hbo-studenten Diëtetiek, Fysiotherapie, Social Work, Sportkunde en Verpleegkunde. Op vijf hogescholen hebben we met docenten van de vijf verschillende opleidingen, inter- en transdisciplinaire onderwijsmaterialen ontwikkeld en geïmplementeerd. Dit gebeurde tijdens een avontuurlijk pad met uitdagingen, successen en tegenslagen, die ieder voor zich hebben geleid tot belangrijke inzichten.

Enerzijds delen we de onderwijsmaterialen die ontwikkeld zijn en krijg je als deelnemer een voorproefje van deze materialen in verschillende werkvormen, zoals de 'Over de streep'-methode om je eigen beeld over ouderen, ouder worden en ouder zijn bloot te leggen. Ook meten we in hoeverre je graag domeinoverstijgend samenwerkt of toch stiekem het liefst alleen op de wereld bent. Dat wordt kleur bekennen!

Anderzijds delen we de inzichten die we hebben opgedaan voor, tijdens en na het ontwikkelen, implementeren en evalueren van deze onderwijsmaterialen. In hoeverre is optimisme een vereiste en hoe handel je wanneer de realiteit indaalt? Aan de hand van onze ervaringen, bespreken we valkuilen bij het implementeren van transdisciplinair onderwijs en hoe erop kan anticiperen om ze uiteindelijk te kunnen ontlopen. Ga je mee op deze ontdekkingsreis?

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

Literatuur

- <https://www.kenniscentrumondervoeding.nl/wp-content/uploads/2020/09/Leerdoelen-voor-ondervoedingsonderwijs-Bachelor-Verpleegkunde-volgens-CanMEDS-rollen-Stuurgroep-Ondervoeding.pdf>
- https://www.kenniscentrumondervoeding.nl/wp-content/uploads/2022/05/Poster-COEHRE-VITALIS_final.pdf
- ten Cate, D., Van den Boomgaard, I., & Ziylan, C. (2023). The ambivalence of Bachelor of Nursing lecturers toward malnutrition education: a qualitative study. *Innovation in Aging*, 7(Suppl 1), 652–653. <https://doi.org/10.1093/geroni/igad104.2122>

Internet

- <https://projecten.zonmw.nl/nl/project/vitalis-voeding-voor-initiatief-transdisciplinair-onderwijs-voor-een-adequate-preventieve>
- <https://www.zonmw.nl/nl/artikel/borging-begin-er-zo-vroeg-mogelijk-mee>
- <https://www.hogeschoolrotterdam.nl/onderzoek/projecten-en-publicaties/zorginnovatie/samenhang-in-zorg/VITALIS/>

Workshopronde 5 – vrijdag 21 maart – 13.15 – 14.45 uur

8. Van boeken naar beelden: de Anatomagetafel in het onderwijs

Nina Burgering

Vrije Universiteit van Amsterdam, SpringLab

De Anatomagetafel is een geavanceerde digitale dissectietafel die gedetailleerde 3D-modellen van het menselijk lichaam presenteert. Dit stelt studenten en docenten in staat om anatomie op een interactieve manier te verkennen. De tafel biedt de mogelijkheid om structuren en organen vanuit verschillende hoeken te bekijken. Er zijn talloze toepassingen voor de tafel, waaronder het gebruik van CT-scans en histologie. Tijdens de workshop geven we een uitleg over toepassingen met Anatomage en zullen we interactief bezig zijn met de Anatomagetafel.

Daarnaast bespreken we hoe Springlab de Anatomagetafel inzet in hun extracurriculaire cursussen, waar studenten anatomische structuren in detail bestuderen en begrijpen. Ook is er een samenwerking met de anatomiesectie van de Bachelor Geneeskunde VU, waarbij de digitale beelden complementair zijn aan traditionele dissecties. Deze aanpak bevordert niet alleen de leerervaring, maar helpt ook bij het ontwikkelen van een dieper inzicht en interactie in het anatomie-onderwijs.

Ben jij nieuwsgierig naar hoe we deze innovatieve technologie toepassen en wat de mogelijkheden van de Anatomagetafel zijn? Kom dan naar onze workshop en ontdek het zelf!

Internet

- <https://www.amsterdamumc.org/nl/vandaag/geneeskundestudenten-verkennen-het-menselijk-lichaam-met-een-digitale-snijtafel.htm>